

Program działań wspierających ucznia z trudnościami w nauce w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Strzałkowie

---

I. Założenia programu

1. Wstęp

Trudności w uczeniu są problemem nierozzerwalnie związanym z edukacją i szkołą, z którym nauczyciele coraz częściej spotykają się w swojej praktyce szkolnej. Trudności w uczeniu widoczne są w postaci rozbieżności między celami edukacji a osiągnięciami szkolnymi uczniów. Ucznia charakteryzuje:

- 1) trudność w rozumieniu i przyswajaniu materiału;
- 2) nieumiejętność uczenia się;
- 3) brak zainteresowania poszczególnymi przedmiotami i niechęcią do ich poznawania;
- 4) brak umiejętności w kierowaniu własnymi procesami psychicznymi;
- 5) bierność i rezygnacja wynikająca ze słabej aktywności myślowej;
- 6) nieumiejętność pokonywania trudności intelektualnych.

Aby pomóc uczniom w przezwyciężeniu trudności w nauce Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Strzałkowie przygotowała Program, którego celem jest zapewnienie efektywnej pomocy i wsparcia uczniom posiadającym trudności w nauce, tak aby każdy z nich mógł dostrzec swoje mocne strony i osiągnąć sukces na miarę swoich możliwości.

Program skierowany jest do uczniów Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Strzałkowie, którzy doświadczają niepowodzeń szkolnych.

Trudności w nauce mogą wynikać z:

- 1) stanu zdrowia, zdolności, ogólnego rozwoju, osobowości, doświadczeń (także tych szkolnych) ucznia;
- 2) sytuacji rodzinnej ucznia (sytuacji materialnej, poziomu świadomości wychowawczej rodziców/opiekunów, liczebności, struktury rodziny, warunków bytowych, poziomu kultury, możliwości intelektualnych rodziców/opiekunów, dbałości o dziecko, współpraca ze szkołą, itd.);
- 3) sytuacji szkolnej (atmosfera szkoły, warunki lokalowe, wyposażenia naukowe, praca pozalekcyjna, kontakty rówieśnicze);
- 4) pracy nauczycieli (przygotowanie pedagogiczne, charakteru, postawy, empatii).

5) powrotu ucznia z zagranicy.

1. Cele szczegółowe Programu

- 1) przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym;
- 2) wyrównywanie braków w wiadomościach;
- 3) indywidualizacja procesu nauczania;
- 4) rozwijanie zainteresowań i motywacji do pracy;
- 5) kształtowanie osobowości i pobudzanie wiary w siebie,
- 6) doskonalenie umiejętności szkolnych;
- 7) wdrażanie do systematycznej pracy;
- 8) podnoszenie jakości pracy szkoły.

1. Osoby zaangażowane:

- 1) dyrektor szkoły;
- 2) pedagog/psycholog;
- 3) wychowawcy klas;
- 4) nauczyciele poszczególnych przedmiotów;
- 5) nauczyciele współorganizujący kształcenie integracyjne;
- 6) rodzice.

I. Procedura identyfikacji uczniów z trudnościami i włączania ich do Programu

1. Wychowawca klasy odpowiada za przeprowadzenie wstępnej identyfikacji uczniów z trudnościami w swoim oddziale.

2. Identyfikacja następuje na podstawie diagnozy przeprowadzonej na podstawie:

- 1) diagnoza wstępna: poznanie osiągnięć edukacyjnych uczniów klasy pierwszej, poznanie nowoprzybyłych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem ich predyspozycji;
  - 2) analizy opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych, pod kątem występujących trudności;
  - 3) obserwacja ucznia;
  - 4) monitorowanie osiągnięć uczniów
- 1) rozmowy z nauczycielami uczącymi w klasie;
  - 2) rozmowy z uczniami oraz rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów;
  - 3) analiza wyników nauczania.

1. Wychowawca w ciągu dwóch pierwszych tygodni września każdego roku sporządza listę uczniów, którzy wymagają wsparcia i wraz z nauczycielami prowadzącymi zajęcia w klasie ustalają sposoby postępowania, działania w stosunku do każdego ucznia z listy (zgodnie z punktem III niniejszego Programu). Lista może ulegać zmianom w ciągu roku szkolnego.

2. Wychowawca po zidentyfikowaniu ucznia z trudnościami podejmuje rozmowę z uczniem i jego rodzicami/opiekunami, zachęcając do podjęcia zajęć dodatkowych organizowanych w szkole.

3. Wychowawca jest koordynatorem działań skierowanych do ucznia celem przezwyciężenia trudności w nauce.

4. Wychowawca monitoruje efektywność działań.

I. Działania nauczycieli skierowane do uczniów z trudnościami

1. Wychowawca z nauczycielami ustala działania, które będzie podejmował w pracy z uczniami z trudnościami w nauce.

2. Do takich działań należą:

1) poznanie ucznia z trudnościami przez nauczyciela (jego trudności, sytuacji szkolnej i rodzinnej);

2) indywidualizacja w procesie nauczania:

- dostosowanie wymagań edukacyjnych,
  - różnicowanie poziomu trudności zadań i prac domowych,
  - powtarzanie z uczniami słabo opanowanych partii materiału,
  - stosowanie pytań naprowadzających, pomocniczych - metoda podpowiedzi,
  - podawanie wskazówek do rozwiązania zadania;
  - wdrażanie uczniów do zapisu zadań domowych poprzez systematyczną kontrolę nauczyciela,
  - w pracy z uczniem zwracanie uwagi na jego stosunek do obowiązków szkolnych;
  - docenianie wkładu pracy, wysiłku, aktywności, zaangażowania,
  - szybkie wykrywanie braków i luk w wiedzy, niedopuszczanie do pogłębiania się niepowodzeń dydaktycznych uczniów,
  - respektowanie odpowiedniego dla ucznia tempa pracy, wydłużenie czasu na opanowanie danego fragmentu wiedzy,
  - wprowadzenie pomocy koleżeńskiej, zachęcanie uczniów do wzajemnej pomocy w nauce,
  - wzbogacenie lekcji o środki dydaktyczne, które wspomagać będą przyswajanie wiedzy przez ucznia - w zależności od potrzeb i stylu uczenia się ucznia;
- 3) kształtowanie osobowości i pobudzanie wiary w siebie:
- przeprowadzenie testu talentu w celu wskazania uczniowi jego uzdolnień,
  - zdiagnozowanie stylu uczenia się ucznia i wskazanie najskuteczniejszego sposobu uczenia się,
  - polecenie wykonywania dodatkowych prac np. referatów, prezentacji, które uczeń może zaprezentować na forum klasy,
  - korzystanie z metod nauczania aktywizujących uczniów: praca metodą projektów, webquest,
  - odejście od oceniania sumującego na rzecz oceniania wspierającego; ocenianie wkładanego wysiłku w wykonanie zadania,
  - nagradzanie aktywności uczniów poprzez dodatkowe oceny, ustne pochwały,
  - uczenie metodą analityczną - podział materiału na części,
  - praca w grupach - przydzielanie konkretnych zadań do pracy w grupie z uwzględnieniem możliwości i umiejętności ucznia;

- 4) rozwijanie zainteresowań i motywacji do pracy:
- zachęcanie do brania udziału w określonych zajęciach dodatkowych oferowanych przez szkołę,
  - współpraca z rodzicami, udzielanie wskazówek rodzicom,
  - zawieranie kontraktów z rodzicami,
  - budowanie więzi klasowej - realizacja tematyki dotyczącej np.: poczucia własnej wartości, tolerancji, asertywności, orientacji zawodowej i szkolnej, technik uczenia się, umiejętności pokonywaniu trudności, podczas godzin wychowawczych,
  - prowadzenie rozmów mobilizujących do podejmowania wysiłku umysłowego, podkreślanie mocnych stron ucznia; wyeliminowanie krytyki w ocenie postępów ucznia,
  - wspieranie ucznia w przypadku niepowodzeń,
  - dostrzeganie postępów i osiągnięć ucznia, nagradzanie.
  - rozwijanie świadomości i odpowiedzialności ucznia za powierzane mu zadania i obowiązki.
- 5) organizacja zajęć dydaktyczno - wyrównawczych dla uczniów potrzebujących dodatkowego wsparcia – na wniosek nauczyciela przedmiotu, wychowawcy, rodzica, ucznia,
- 6) w razie dostrzeżenia dysfunkcji rozwojowych konieczność nawiązania współpracy z psychologiem/pedagogiem szkolnym;
- 7) inne w zależności od specyfiki przedmiotu i wynikające z potrzeb i możliwości uczniów.

II. Współpraca z rodzicami

1. Aby działania szkoły w zakresie udzielania wsparcia uczniom z trudnościami w nauce były efektywne konieczna jest współpraca z rodzicami wychowawcy, nauczycieli oraz pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Formy współpracy obejmują:
  - 1) spotkania z rodzicami na temat dziecka i trudności;
  - 2) kontrakty z rodzicami;
  - 3) kontakty pisemne (e-dziennik), aby informować o postępach ucznia;
  - 4) konsultacje z nauczycielami przedmiotów;
  - 5) konsultacje z wychowawcą;
  - 6) porady pedagoga/psychologa szkolnego.

III. Przewidywane efekty

1. Uczniowie z trudnościami w nauce zostali zidentyfikowani i objęci w zależności od możliwości szkoły pomocą.
2. Uczniowie korzystają z zajęć dodatkowych oferowanych przez szkołę.
3. Wyniki uczniów objętych Programem poprawiają się.
4. Podnoszenie kompetencji nauczycieli.
5. Zacieśnianie współpracy w ramach grona pedagogicznego.
6. Podnosi się jakość pracy szkoły.

IV. Ewaluacja

1. Na koniec każdego okresu, po przedstawieniu proponowanych uczniom ocen, następuje ewaluacja podejmowanych przez wychowawców, nauczycieli, pedagogów/psychologów działań.
2. Ewaluacja obejmuje:
  - 1) skuteczność diagnozowania niepowodzeń uczniów;
  - 2) efektywność zastosowanych w programie działań skierowanych do uczniów posiadających trudności w nauczaniu.
3. Ewaluacji efektywności zastosowanych działań wychowawca danej klasy.
4. Ewaluacja prowadzona jest za pomocą obserwacji, analizy dokumentacji szkolnej (wyniki, obecności) i egzaminów zewnętrznych.

VII. Szkolenia

1. Dyrektor szkoły organizuje szkolenia, które mają na celu wzbogacanie warsztatu pracy nauczycieli, do pracy z uczniami przejawiającymi trudności (metody i formy pracy, indywidualizacja, współpraca z rodzicami, jak rozmawiać z uczniami, itd.)